

Koronajohtoryhmä

TIEDOTE SOMERON KAUPUNGIN HENKILÖKUNNALLE

Varsinais-Suomen alueellinen koronaa ehkäisevä työryhmä linjasi koko maakunnan siirtyneen koronapandemian kiihtymisvaiheeseen 6.10.2020

Sisällys

1. Yleistä	2
2. Somerolla kokoontuvat säännöllisesti viikoittain koronajohtoryhmä sekä lisäksi eri toimialojen omat johtoryhmät.....	2
3. Työturvallisuus ja riskien arviointi	3
4. Viestintä ja perehdytys	3
5. Puhtaus ja hygienia	3
6. Etätyö	4
7. Muut työn ja kokoontumisten/kokousten järjestelykeinot.....	4
8. Henkilönsuojaimet ja kasvomaskeitt	5
9. Suojautuminen koronavirustilanteessa	5
10. Kasvomaskoja ja hengityksensuojaimia on osattava käyttää oikein	5
11. COVID-19 tartuntatapa ja taudin vakavuus	6
12. Riskiryhmiin kuuluvat työntekijät	6
13. Jos työntekijä sairastuu COVID-19-tautiin	7
14. Sairauspoissaolot ja koronatestit	7
15. Matkustaminen ja karanteeni.....	7
Liite 1	9

1. Yleistä

Linjaus tarkoittaa suosituksia 8.10.2020 alkaen:

- Kasvomaskien eli suunenäsuojainten käyttöä seuraavissa tilanteissa ja seuraaville henkilöille:
 - Tilanteissa, joissa riittävää 1-2 metrin etäisyyttä ei voi pitää
 - Joukkoliikenteessä, jossa lähikontakteja ei voida välttää
 - Koronavirustestiin hakeutuvat henkilöt matkalla näytteenottoon ja ennen testituloksen valmistumista tai jos heillä on karanteenin aikana välttämätön syy liikkua kodin ulkopuolella.
 - Toisen asteen oppilaitoksissa (mukaan lukien lukiot) ja korkeakouluissa.
 - Julkisissa sisätiloissa ja yleisötiloissa, joissa lähikontakteja ei voida välttää.

(Ks. Someron tarkennetut linjaukset luvusta 8.)

- Etätyö- ja etäkokoontumissuosituksen noudattamista (Ks. tarkemmat ohjeet luvuista 6 ja 7.)

Työpaikat ja koko yhteiskunta pysyvät toimintakunnossa vain, jos COVID-19-tartunnat ehkäistään, selvitetään ja jäljitetään.

Mikäli sinulla on COVID-19-oireita, tee oireiden arviointi [Omaolo-palvelussa](#) tai ota yhteyttä puhelimella terveydenhuoltoon, josta tarvittaessa ohjataan näytteenottoon. Töihin ei tulla sairaana tai flunssaoireisena.

Sairastuneiden tunnistuksesta seuraa terveydenhuollon toimijoiden tekemä tartuntojen selvittämisen ja jäljittämisen ketju, joka voi johtaa myös työntekijöiden karanteeneihin.

Lataa mahdollisuuksien mukaan puhelimeesi koronavilkku -sovellus. Mikäli saat ilmoituksen altistumisesta, ota yhteys terveydenhuoltoon sekä esimieheen jatko-ohjeiden saamiseksi. Ks. liitteen koronavilkkuohje.

2. Koronatilannetta koordinoivat johtoryhmät

Ryhmät koordinoivat varautumista ja viestintää työntekijöille, pitävät varautumissuunnitelman ajan tasalla ja antavat ohjeita tarvittaessa liittyen esimerkiksi työjärjestelyihin, suojautumiseen, siivoukseen, sairaustapauksiin tai yhteiskunnan rajoitustoimenpiteiden vaikutuksiin. Ryhmät seuraavat valtakunnallista ja alueellista tilannetta, Valtioneuvoston, STM:n ja muiden ministeriöiden ohjeita sekä AVI:n, THL:n ja Työterveyslaitoksen ohjeita. Ryhmä arvioivat myös erilaisten skenaarioiden, esimerkiksi mahdollisten karanteenien vaikutusta toimintaan. Viime kädessä vastuu toiminnan työyksikkökohtaisista järjestelyistä ryhmien ohjeistusten suuntaviivojen mukaisesti on työyksiköillä ja niiden esimiehillä itsellään.

3. Työturvallisuus ja riskien arviointi

- Työturvallisuuslain mukaan työnantaja vastaa työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.
- Kun työpaikan olosuhteet muuttuvat, **työyksikköjen tulee päivittää laatimansa riskien arviointi** ja arvioida muutosten merkitys työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle nyt erityisesti COVID-19 tartuntataudille altistuminen huomioiden. Riskinarvioinnin perusteella työpaikan ohjeita ja menettelytapoja täydennetään ja päätetään torjuntatoimista.
- Covid-19-tartuntoja vastaan tehdyt torjuntatoimet suojaavat niin työntekijöitä, asiakkaita kuin yhteisötyökumppaneitakin. Torjuntatoimien tavoite on suojata myös yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja.
- Ensisijaiset torjuntatoimet koronaviruspandemian aikana ovat töiden järjestäminen uudella tavalla, turvaväleistä, hygieniasta ja hyvästä ilmanvaihdosta huolehtiminen. Vasta näiden toimien jälkeen on syytä harkita hengityksensuojainten tai kasvomaskien käyttöä.
- Huomioikaa mahdollisesti lisääntyvä yksintyöskentely riskienarvioinnissa ja työntekijöiden perehdytyksessä.

4. Viestintä ja perehdytys (esimiehille)

- Työntekijät tulee perehdyttää uusiin tehtäviin ja varmistaa riittävä osaaminen.
- Opastakaa ja valvokaa, että työntekijät toimivat annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Työpaikan tilaisuuksien järjestämisessä noudatetaan [THL:n ja OKM:n 21.9.2020 antamaa ohjetta](#) koronavirustartuntojen ehkäisemiseksi. 7.10.2020 tilanteessa yli 50 henkilön tilaisuudet sisä- ja ulkotiloissa ovat sallittuja, jos niiden turvallisuus voidaan varmistaa. Jos kuitenkin työnantaja katsoo oman riskinarviointinsa perusteella, ettei tilaisuutta voi järjestää, niin silloin pitää noudattaa työnantajan ohjeita.
[Ks. myös Aluehallintoviraston tiedotteet](#)
- Huolehtikaa työntekijöiden fyysisestä ja henkisestä jaksamisesta näinä poikkeuksellisina aikoina. Varmistakaa työntekijöiden riittävä palautuminen ([ohje henkisen hyvinvoinnin tueksi](#)).
- Kiinnitetään huomiota turvallisuusasioiden viestintään ja huomioidaan yhteisillä työpaikoilla tiedon kulku kaikille työpaikalla toimiville. Tiedottakaa kaikkia samassa tilassa toimivia turvallisuusasioista. (Esim. vartija, laitoshuoltajat, postin kuljettajat)
- Viestikää asiakkaille asiointiin liittyvistä poikkeuksellisista järjestelyistä.

5. Puhtaus ja hygienia

Varmistakaa, että työpaikka on puhdas ja hygieeninen, koska tartunnan voi saada likaisilta pinnoilta. Toimet auttavat ehkäisemään myös muita tartuntatauteja kuten kausi-influenssaa ja vatsatauteja.

- Erityisesti työpaikoilla, jossa työskennellään toisten välittömässä läheisyydessä ja käytetään yhteisiä työvälineitä, tulee huolehtia hyvästä hygieniasta ja yleisestä puhtaudesta.
- Myös laitteiden näppäimistöt ja muut työvälineet pitää puhdistaa säännöllisesti. Pyytäkää laitevalmistajilta ja -toimittajilta ohjeita laitteiden ja työvälineiden puhdistamiseen sekä varatkaa puhdistusvälineet helposti saataville.
- Tehokas yleisilmastointi vähentää ilman epäpuhtauksia.

- Kiinnittäkää huomiota säännölliseen ja oikein tehtyyn käsienpesuun ([THL:n video](#)) ja muistetaan yskimishygienia ([THL:n video](#)). Tarkemmat [käsienpesu- ja yskimisohjeet](#). Käsienpesu- ja yskimishygienian ohjeita voi tulostaa [THL:n aineistopankista](#) (A4, A3, MP4)
- Varmistetaan, että käsienpesuun on mahdollisuus kaikilla työpaikalla kävijöillä, myös yhteistyökumppaneilla ja alihankkijoilla. Jos käsienpesu ei ole mahdollista, pitääkää alkoholipitoista käsihuuhdetta saatavilla.
- Muistakaa toimia itse ohjeiden mukaisesti, henkilökunnan esimerkki on tärkeää.
- Kättelyä tulee edelleen välttää.

6. Etätyö

Koronavirustartuntojen ehkäisemiseksi lähikontakteja on vältettävä. Etätyö on tehokas keino vähentää koronavirustartuntoja.

Hallitus suosittelee, että tilanteessa, jossa terveysviranomaiset toteavat Covid-19 epidemian olevan alueellisesti kasvussa, kyseisen alueen työpaikoilla siirrytään etätyöhön työtehtävien sen sallimalla ja edistetään työjärjestelyitä, joilla vähennetään lähikontakteja ja muita riskitekijöitä työpaikoilla.

Vastaavasti tilanteessa, jossa terveysviranomaiset toteavat epidemian olevan väestötasolla kasvussa torjuntatoimista huolimatta, julkisen sektorin työntekijöiden, joiden työtehtävät sen mahdollistavat, tulisi työskennellä etätyössä mahdollisimman laajasti. Hallitus suosittelee vastaavaa laajaa etätyötä myös yksityisille työnantajille.

Suosituksen mukaisesti 8.10.2020 alkaen Someron kaupungissa siirrytään etätyöhön niissä tehtävissä, joissa etätyö on mahdollista ilman, että työn tekemiselle aiheutuu oleellista haittaa. Oleellista haittaa voidaan ehkäistä mahdollisuuksien mukaan ajoittaisella lähityöllä.

Etätyö voi asettaa haasteita johtamiselle. Töiden sujuminen, työn mielekkyys ja työntekijöiden jaksaminen on pystyttävä varmistamaan. Erityisesti tämä tulee huomioida esimiestyössä työyksikkökohtaisesti siten, että työyksikköjen toiminta ei kärsi esimerkiksi ohjauksen puutteen takia. Kaikkien työntekijöiden on huomioitava, että työskentelyn tuottavuuden näkökulmasta etätyösuosituksen ollessa voimassa oma-aloitteisuuden merkitys korostuu niin etä- kuin lähityöskentelyssä.

Mikäli altistunut henkilö ei voi työtehtävistään johtuen työskennellä etänä, sovitaan esimiehen kanssa työhön liittyvistä järjestelyistä.

[Valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön suositus 13.8.2020.](#)

7. Muut työn ja kokoontumisten/kokousten järjestelykeinot

- Ohjeistakaa asiakkaita asioimaan mahdollisuuksien mukaan etänä tai ajanvarauksella turhien altistusten välttämiseksi. Ajanvarauksen yhteydessä voidaan varmistua lähiasioinnin tarpeellisuudesta.
- Käyttäkää mahdollisuuksien mukaan joustavia työaikoja ja jakakaa työntekijät ryhmiin, jotka vuorottelevat esimerkiksi etätöissä.

- Tehkää järjestelyjä ruokailujen, taukojen ja työaikojen porrastamiseksi työntekijäryhmittäin. Esimiehet määrittävät esim. viikoittain samaan aikaan tauoilla käyvät ryhmät huomioiden tilojen koon ja mahdollisuudet noudattaa niissä turvavälejä.
- Ottakaa mahdollisuuksien mukaan verkkokoulutukset, -tapaamiset ja -kokoukset käyttöön.
- Pyrkikää järjestämään työtilat siten, että yli metrin turvaväli on mahdollinen.
- Pitäkää työyhteisökokoukset ja toimielinten kokoukset etäyhteydellä, ellei ole erityisen tarpeellista kokoontua samaan tilaan. Tällöinkin samaan tilaan kokoontumisen edellytyksenä on, että voidaan varmistua tartuntojen estämisestä riittävillä etäisyyksillä ja suojaimilla koko tapahtuman ajan.
- Tyhy-toiminta on edelleen mahdollista pienryhmissä suojautumisohjeet huomioiden niiden työntekijöiden kesken, jotka myös normaalisti ovat töissä keskenään tekemisissä.

8. Henkilönsuojaimet ja kasvomasakit

- Työnantajalla on velvollisuus arvioida, onko työntekijöiden käytettävä työssään henkilönsuojaimia tai kasvomaskeja. Ensisijaisesti työntekijöiden turvallisuuden varmistamiseksi on kuitenkin käytettävä teknisiä toimia ja työjärjestelyjä.
- Arvioitaessa suojautumisen tarvetta, on huomioitava myös alueellinen tartuntatilanne.
- Jos suojautumista tarvitaan, työnantajan pitää hankkia suojarusteet ja valvoa niiden käyttämistä. Työntekijällä puolestaan on velvollisuus käyttää työnantajan antamia suojarusteita. Ks. AVI Työsuojelu: [Koronasivu](#) ja [Suojaimet työssä](#).
- **Esimies ohjeistaa suojautumisen tarpeesta toimiala-/yksikkökohtaisesti riskien arvioinnin ja voimassa olevien valtakunnallisten ja maakunnallisten ohjeistusten mukaisesti.**

9. Suojautuminen koronavirustilanteessa

- Koronavirustilanteessa ensisijaisia riskinhallintatoimia ovat työn järjestäminen uudella tavalla sekä turvaväleistä, hygieniasta ja hyvästä ilmanvaihdosta huolehtiminen.
- Henkilönsuojaimia ovat mm. hengityksensuojaimet ja kasvovisiirit. Hengityksensuojaimilla suojataan käyttäjän hengitysteitä.
- Työnantaja voi hankkia työntekijöilleen myös kasvomaskeja ja velvoittaa heitä riskinarvioinnin mukaisesti käyttämään niitä. Maskeja voidaan tarvita tilanteissa, joissa turvavälejä ei voida pitää, lähi-kontaktit kestävät yli 15 minuuttia ja on tarve suojata muita henkilöitä maskin käyttäjän hengitystieritteiltä.
- [Ks. THL suositus kasvomaskeiden käytöstä.](#)

10. Kasvomaskeja ja hengityksensuojaimia on osattava käyttää oikein

- Kasvomasakit voivat olla kertakäyttöisiä tai pestäviä kankaisia. Joissain maskeissa saattaa olla tieto hengitysvastuksesta ja suodatuskyvystä.

7.10.2020

- Työnantajan on varmistuttava, että työssä ja työntekijällä on edellytykset käyttää maskia tai suojaimia oikein. Työympäristön korkea lämpötila sekä mm. iän tuomat fysiologiset muutokset, hengitystie-, sydän- ja verenkiertosairaudet saattavat vaikeuttaa kasvomaskeiden ja hengityksensuojainten käyttöä. Työterveyshuolto voi tarvittaessa tehdä terveystarkastuksen määrittämään, voiko työntekijältä edellyttää suojainten tai kasvomaskeiden käyttöä. Jos ei voi, on turvallisuudesta huolehdittava muiden järjestelyiden avulla. Ks. myös [Kuuman haittojen hallinta, Työterveyslaitos](#).
- Koronavirustartunnalta suojautumisessa hengityksensuojaimia tai kasvomaskeja pitää olla riittävä määrä. Aina, kun suojain on riisuttava, tilalle pitää olla puhdas suojain. Suojain puetaan päälle puhtain käsin. Ennen riisumista ja riisumisen jälkeen kädet puhdistetaan. Käytetyn maskin ulkopintaan ei kosketa ilman, että kädet puhdistetaan sen jälkeen. Uudelleen käytettäville kasvomaskeille on oltava muovipussi, jossa ne viedään pestäviksi.
- Uudelleen käytettävät kasvomaskeet pestään vähintään 60 asteen ohjelmalla tai keitetään pesuainevedessä 5 min, minkä jälkeen ne huuhdotaan ja kuivatetaan puhtaissa olosuhteissa.
- Kertakäyttöiset suojaimet laitetaan sekajätteisiin. [Linkki siivousohjeeseen](#)
- [Tietoa kankaisista maskeista](#)
- [Tietoa suu-nenäsuojuksista ja hengityksensuojaimista](#)

11. COVID-19 tartuntatapa ja taudin vakavuus

Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut yskii, aivastaa, puhuu tai laulaa. Lähi-kontaktissa korona voi tarttua myös kosketuksen välityksellä, jos sairastunut on esimerkiksi yskinyt käsiinsä ja on sen jälkeen koskenut toiseen ihmiseen. Kun henkilö yskii tai aivastaa, voi suurempien pisaroiden lisäksi syntyä myös hyvin pieniä pisaroita, jotka voivat jäädä hetkeksi ilmaan aerosolimuodossa. Ilmavälitteisen tartunnan riski on kuitenkin nykytiedolla vähäinen.

Virus voi tarttua myös kosketuksen kautta pinnoilta, joille on hiljattain päätyneet sairastuneiden hengitystie-eritteitä. Pintojen osuus viruksen leviämisessä ei nykytiedon mukaan kuitenkaan ole merkittävä. Elintarvikkeiden tai tavaroiden välityksellä tapahtuvia tartuntoja ole toistaiseksi havaittu.

Valtaosa koronavirustartunnan saaneista sairastaa lievän taudin ja toipuu hyvin. Joillakin ihmisillä tauti voi olla vakava. Suurin osa vakavampia oireita saaneista on ollut iäkkäitä henkilöitä, ja monella on lisäksi ollut jokin perussairaus. [THL:n tietosivu uudesta koronaviruksesta](#).

12. Riskiryhmiin kuuluvat työntekijät

- Tutustukaa sosiaali- ja terveysministeriö (STM) [ohjeeseen riskiryhmiin kuuluvien työntekijöiden suojelemisesta](#).
- Jos riskiryhmään kuuluva työntekijä on huolissaan tartuntavaarasta työpaikalla, hänet voi ohjata työterveyshuoltoon. Työterveyshuolto auttaa riskinarvioinnissa ja voitte yhdessä neuvotella ja sopia mahdollisista muutoksista työjärjestelyissä tai työtehtävissä.

13. Jos työntekijä sairastuu COVID-19-tautiin

Jos työntekijä saa koronavirustartunnan, tartuntatautilääkäri ja hoitava taho ohjeistavat jatkotoimenpiteistä.

Tutustukaa myös [Tietosuojavaltuutetun ohjeisiin](#), joissa kerrotaan mm. työntekijän terveystietojen käsittelystä sairastumistilanteissa.

14. Sairauspoissaolot ja koronatestit

- Kun työntekijällä on koronavirusinfektioon sopivia oireita, hänellä on mahdollisuus päästä koronatestiin. Ensimmäiseksi hänen kannattaa tehdä oireiden arviointi [Omaolo-palvelussa](#) ja ottaa yhteyttä työterveyshuoltoon, josta hänet ohjataan tarvittaessa testiin. Testejä tehdään sekä useiden yksityisten terveyspalvelujen tuottajien toimesta, että terveyskeskuksissa ja sairaaloissa. [Koronatestit \(THL\)](#)
- Somerolla on otettu "oma ilmoitus esimiehelle" -käytäntö käyttöön epidemia-aikana. Työntekijä voi jäädä sairastamaan kotiin omalla ilmoituksella ilman lääkärintodistusta 9 päiväksi.

15. Matkustaminen ja karanteeni

- Vapaa-aikaan ja työhön liittyvää matkustamista pyydetään vakavasti harkitsemaan epidemia-aikana. Turhia altistuksia pyydetään välttämään.
- Hallitus suosittelee välttämään tarpeetonta matkustamista muualle, paitsi maihin, joita maahantulon rajoitukset eivät koske.
- Arvioitaessa ulkomailla matkustamiseen liittyvää koronatartunnan riskiä kannattaa käyttää hyväkseen [THL:n liikennevalomallia](#).
- [Ulkoministeriön matkustustiedotteet](#)
- Omaehtoista karanteenia suositellaan kaikille Suomeen saapuville, jotka tulevat liikennevalomallin punaisista ja harmaista maista. Terveystieteiden ammattilainen saattaa myös tarkistaa näistä maista Suomeen saapuvien terveydentilan.
- Omaehtoista karanteenia ei tarvita, jos henkilö saapuu turvallisesti luokitelluista maista. Rajaliikenteen tilannetta tarkastellaan noin kahden viikon välein. [THL:n ohjeet](#) ja [Rajavartiolaitoksen ohjeet](#)
- Karanteeniin henkilön voi määrätä vain tartuntatautilääkäri (Tartuntatautilaki 1227/2016).
- Karanteenin määrätyn työntekijän kanssa voidaan tarvittaessa sopia etätyöstä.
- Kela voi maksaa tartuntatautipäivärahaa, kun työntekijä on määrätty olemaan poissa työstään jonkin tartuntataudin, esimerkiksi koronaviruksen, leviämisen estämiseksi. Alle 16-vuotiaan lapsen huoltajalla on oikeus tartuntatautipäivärahaan, jos lapsi on määrätty karanteeniin ja huoltaja ei siksi voi tehdä työtä.
- [Kelan tiedote tartuntapäivärahasta](#)
- [THL:n sivuilla tietoa karanteenista](#)

7.10.2020 Koronajohtoryhmä

Liite 1

Koronavilkun käyttöohje

Koronavilkku on THL:n tuottama sovellus. Sen avulla sovelluksen puhelimeen ladannut henkilö saa tiedon sovelluksen arvion mukaan mahdollisesti tapahtuneesta alitumisesta koronavirukselle. Koronavilkku ilmoittaa, että henkilö on ollut viimeisten 14 vuorokauden aikana lähellä henkilöä, joka on ilmoittanut koronatartunnasta sovelluksessa. Koronavilkkusovellus tunnistaa vain mahdollisia altistumistilanteita. Vilkku ei ilmoita tarkkaa altistumisaikaa tai -paikkaa. Koronavilkun käyttöä suositellaan.

Miten toimitaan, jos koronavilkku hälyttää puhelimesa?

- Sovellus antaa toimintaohjeita altistuneelle.
- Koronavilkun hälytys ei ole virallisen karanteenin aihe. Sovelluksen altistumisilmoitus ei oikeuta esimerkiksi tartuntatautipäivärahaan.

Oireeton Koronavilkun hälytyksen saanut työntekijä:

- Suositellaan ilmoittamaan hälytyksestä esimiehelleen.
- Jatkaa töissä hälytyksen saatuaan.
- Käyttää maskia kaikissa kontakteissa alle 1.5 m etäisyydellä oltaessa, 14 vuorokauden ajan koronavilkun hälytyksestä laskien.
- Huolehtii edelleen hyvästä käsihygieniasta.
- Huolehtii turvaväleistä mm. taukutiloissa (1.5-2 m).
- Myös etätöiden mahdollisuudesta voi keskustella esimiehen kanssa.

Työntekijä, jolle tulee koronavirusinfektioon viittaavia oireita:

- Työntekijä tekee oiretarkistuksen Omaolo.fi-palvelussa näytteiden oton tarpeen selvittämiseksi tai on yhteydessä terveydenhuoltoon (044 7792629) ja tätä kautta ohjautuu koronavirustestiin.
- Työntekijä ilmoittaa asiasta esimiehelle.
- Hän poistuu työpaikalta, jos on töissä oireiden alkaessa.
- Jää karanteeninomaisiin oloihin odottamaan koronatestin tulosta ja katsoo näytevastauksen OmaKanta -palvelusta.
- Negatiivisen testin jälkeen, töihin voi palata yhden oireettoman päivän jälkeen.

Airi Suonpää
Tartuntataudeista vastaava hoitaja

044 7792629